

"תִּשָּׁב אָנוּשׁ עַד דָּפָא" אומרים חז"ל: מראש חדש אלול ועד חנוכה, מאירה ברקיע מעין תבנית(=ציור) של יד,

פְּרֵשֶׁת הַשְּׁבוּעַ: וַיִּגַּשׁ הַפְּשׁוּטָה לְקַבֵּל אֶת בְּעָלֶי הַתְּשׁוּבָה. **כְּנִיסַת הַשָּׁבֹת: 16:03**

עַרְשׂוֹת ק' ג' טַבַּת תַּשְׁע"ד (6.12.13) **יְצִיאַת הַשָּׁבֹת: 17:14**

הַפְּטָרָה: "וַיְהִי דְבַר ה'" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"וְאֵת יְהוּדָה שָׁלַח (=יעקב) לַפְּנֵיו, אֶל יוֹסֵף לְהוֹרֹת לַפְּנֵיו גִּשְׁנָה וַיָּבֵאוּ אֶרְצָה גִּשְׁן" (מו' כח')

רש"י הקדוש פָּרַשׁ, שִׁיעַקֵב שָׁלַח אֶת יְהוּדָה כְּדֵי "לְהוֹרֹת לַפְּנֵיו לְתַקֵּן (=לְהַכִּיֵּן) לוֹ בֵּית תְּלִמּוּד, שֶׁמִּשָּׁם תֵּצֵא הוֹרָאָה". וְשׂוֹאֲלִים הַמְּפָרְשִׁים, מִדּוּעַ מִכָּל הַשְּׁבָטִים שָׁלַח יַעֲקֹב דּוֹקָא אֶת יְהוּדָה?

נִקְדִּים קֹדֶם לְבָאֵר אֶת הַכְּתוּב בַּפְּרָשֶׁת "וַיֵּצֵא" עַל לִידַת יוֹסֵף (בְּרֵאשִׁית ל', כב'-כד): "וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת רַחֵל... וַיִּפְתַּח אֶת רַחֲמָה... וַתֵּהָר וַתֵּלֵד בֶּן, אַחֵר". תִּמָּה עַל-כֵּן הָ"עַרְבֵי נַחַל", וְאָמַר: מִכֵּיּוֹן שֶׁרַחֵל הִתְחִילָה לְנַמֵּק "וַתֹּאמֶר אֶסְפָּה אֱלֹהִים אֶת חֲרַפְתִּי", מִשְׁמַע שֶׁהָיָה בְּכוֹנְתָה לְקִרְוֵא לְבִנָּה "אֶסְפָּה". אִם כֵּן, מִדּוּעַ שִׁנְתָה אֶת טַעְמָהּ, וּלְבִסוּף קִרְוֵא אֶת שְׁמוֹ "יוֹסֵף", כְּפִי הַכְּתוּב: "וַתִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ יוֹסֵף לֵאמֹר: יוֹסֵף ה' לִי בֶן אַחֵר?"

נִרְאֶה לְבָאֵר זֹאת עַל-פִּי דְבָרֵי הַ"חֲזוֹנָה מְלוּבְלִי"ן וּ"ע, שֶׁבָאֵר אֶת הַכְּתוּב עַל לִידַת יְהוּדָה (שֵׁם כַּט', לה): "וַתֵּהָר (=לָאָה) עוֹד וַתֵּלֵד בֶּן, וַתֹּאמֶר: הַפְּעַם אוֹדָה אֶת ה', עַל-כֵּן קִרְוֵא שְׁמוֹ יְהוּדָה וַתַּעֲמֹד מִלְּדַת". וְצְרִיכִים אָנוּ לְהַבִּין, מִדּוּעַ מִדְּגִישָׁה הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה לְסַפֵּר לָנוּ, שֶׁאַחֲרֵי שֶׁלָּאָה מוֹדָה לַה' יִתְבָּרַךְ, וְעַל כֵּן קוֹרְאֵת לְבִנָּה "יְהוּדָה" – וְהִנֵּה "וַתַּעֲמֹד מִלְּדַת"?

אוֹמֵר עַל-כֵּן הָ"עַרְבֵי נַחַל": מִכָּאֵן אָנוּ לּוֹמְדִים יְסוּד גְּדוֹל וְחָשׁוּב, שְׂאוֹתוֹ אָנוּ צְרִיכִים לְדַעַת: כָּל פְּעַם שֶׁאִישׁ יִשְׂרָאֵל מוֹדָה עַל הָעֵבֶר, מוֹכַרְח הוּא תִּיכַף וּמִיד לְבַקֵּשׁ גַּם עַל הָעֵתִיד, שְׂאִם לֹא כֵן, הוּא גוֹרֵם לְהַפְסִיק אֶת הַשְּׁפַע שֶׁהוּא מְקַבֵּל מִשְׁמַיִם. לְכֵן לְאַחַר שֶׁלָּאָה יִלְדָה אֶת יְהוּדָה הִיא הַפְּסִיקָה לְלִדַת, מִכֵּיּוֹן שֶׁ"וַתֹּאמֶר: הַפְּעַם אוֹדָה אֶת ה'... וַתַּעֲמֹד מִלְּדַת" – שֶׁהוֹדָתָה רַק עַל הָעֵבֶר, וְלֹא בִקְשָׁה לְעֵתִיד לְבּוֹא, וְלָכֵן – "וַתַּעֲמֹד מִלְּדַת".

אוֹלָם, לְאַחַר מִכֵּן, כְּשֶׁרָאָתָה לָאָה שֶׁאִין הִיא יְכוּלָה שׁוּב לְהִתְעַבֵּר וּלְלִדַת, הִתְפַּלְלָה וְהִתְחַנְּנָה לַפְּנֵי ה' יִתְבָּרַךְ, וּזְכָתָה שׁוּב לְלִדַת, וְלִהְיֵא לְעוֹלָם גַּם אֶת יִשְׁשַׁכָּר וּזְבֻלוֹן. וְזוּהִי בְּדִיוֹק הָעֵצָה שֶׁמִּצִּיעַ הַתָּנָא בֶּן עֲזַאי לְאָדָם הַרוֹצֵה לְהוֹדוֹת לַה' שֶׁהֵטִיב עִמּוֹ (בְּמִשְׁנֵה בְּרִכּוֹת נד'): "נוֹתֵן הוֹדָאָה (=מוֹדָה לַה') עַל שֶׁעֲבָר (=עַל כָּל הַטּוֹבָה שֶׁנָּתַן לוֹ), וְצוּעֵק עַל הָעֵתִיד" (=מִבְּקֵשׁ מֵה' יִתְבָּרַךְ שִׁיּוֹסִיף וַיִּשְׁפִּיעַ לוֹ טוֹב גַּם לְעֵתִיד).

וּמִעֵתָה יוֹבֵן לָנוּ, מִדּוּעַ רַחֵל קִרְוֵא לְבִנָּה "יוֹסֵף" וְלֹא "אֶסְפָּה" – שְׂכּוֹן, מִצַּד אֶחָד הִיְתָה רוֹצֵה לְקִרְוֵא לְבִנָּה "אֶסְפָּה" וְלִהְיוֹת לַה' יִתְבָּרַךְ עַל שֶׁאֶסְפָּה אֶת חֲרַפְתָּהּ. אִךְ מִצַּד שְׁנֵי הִיא רֹצֵה לְלִדַת עוֹד יְלָדִים, וְלָכֵן צְרִיכָה הִיְתָה לְבַקֵּשׁ גַּם עַל הָעֵתִיד, וְלָכֵן "וַתִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ יוֹסֵף לֵאמֹר: יוֹסֵף ה' לִי בֶן אַחֵר". נִמְצָא שֶׁיַּחַד עִם הַהוֹדָאָה עַל הָעֵבֶר "אֶסְפָּה אֱלֹהִים אֶת חֲרַפְתִּי", הִתְפַּלְלָה רַחֵל גַּם עַל הָעֵתִיד – "יוֹסֵף ה' לִי בֶן אַחֵר", וְאָכּוֹן, לְאַחַר שֶׁיִּלְדָה אֶת יוֹסֵף, הִיא זְכָתָה לְלִדַת גַּם אֶת בְּנֵימִין.

מִעֵתָה יֵאִיר לָנוּ לְהַבִּין אֶת עֵמֶק כּוֹנְתוֹ שֶׁל יַעֲקֹב אֲבִינוּ כְּשֶׁשָּׁלַח דּוֹקָא אֶת יְהוּדָה אֶל יוֹסֵף, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "וְאֵת יְהוּדָה שָׁלַח (=יעקב) לַפְּנֵיו, אֶל יוֹסֵף לְהוֹרֹת לַפְּנֵיו גִּשְׁנָה". שְׂכּוֹן, יַעֲקֹב אֲבִינוּ הִשִּׁיג בְּרוּחַ קוֹדֶשׁוֹ, שְׁעוֹד מַעֲט בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עוֹמְדִים לְרִדַת לְגִלוֹת מִצְרַיִם, כְּדֵי לְקַיֵּם אֶת גְּזִירַת בְּרִית בֵּין הַבְּתָרִים, בְּהָ אָמַר ה' יִתְבָּרַךְ לְאַבְרָהָם אֲבִינוּ (בְּרֵאשִׁית טו', יג): "יָדַע תִּדַע כִּי גֵר יִהְיֶה זְרַעְךָ בְּאֶרֶץ לֹא לָהֶם, וְעַבְדוּם וְעָנּוּ אֹתָם, אַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה". אֲבָל בְּסוּף גְּלוּת וְעַבְדוּת זֹאת – יוֹדַע יַעֲקֹב אֲבִינוּ – עֵתִיד הַקִּב"ה לְהוֹצִיאֵם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּאוֹתוֹת וּבְמוֹפְתִים.

עַל-כֵּן רָצָה יַעֲקֹב אֲבִינוּ לְלַמֵּד אֶת בְּנָיו, בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, דְּרָךְ בְּעַבְדוּת ה', וְהִיא: כְּאֲשֶׁר הַקִּב"ה יַעֲשֶׂה עִמָּהֶם נִסִּים וּנְפִלְאוֹת, וַיִּגָּאֵל אוֹתָם מִמִּצְרַיִם, צְרִיכִים הֵם לְשָׁלֵב בְּתַפִּילָתָם אֶת "יְהוּדָה", שֶׁהוּא בְּבַחֲיַנַת הוֹדָאָה עַל הָעֵבֶר (כְּלוּמֵר, לְהוֹדוֹת לַה' יִתְבָּרַךְ עַל הַנִּסִּים וְהַנְּפִלְאוֹת שֶׁעָשָׂה עִמָּהֶם) – אֲבָל, מִצַּד שְׁנֵי, עֲלִיהֶם לְשָׁלֵב בְּתַפִּילָתָם גַּם אֶת "יוֹסֵף", שֶׁהוּא בְּבַחֲיַנַת בִּקְשָׁה עַל הָעֵתִיד – דְּהִינּוּ, לְבַקֵּשׁ שְׂגָם לְעֵתִיד לְבּוֹא ה' יִתְבָּרַךְ יִמְשִׁיף לְעֵשׂוֹת עִמָּנוּ נִסִּים וּנְפִלְאוֹת, וַיִּגָּאֵלנוּ לְעֵתִיד לְבּוֹא, גְּאוּלָּה שְׁלֵמָה וְאַמִּיתִית, אֲמֵן כֵּן יְהִי רְצוֹן.

לְכֵן אָמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּ"שִׁירַת הַיָּם", כְּאֲשֶׁר הוֹצִיאֵם ה' מִמִּצְרַיִם: "אֲשִׁירָה לַה' כִּי גָאָה גָאָה", שֶׁשָּׂרוּ וְהוֹדוּ לַה' יִתְבָּרַךְ עַל שֶׁגָּאֵלָם וְהוֹצִיאֵם מִמִּצְרַיִם (וְזוּהִי הוֹדָאָה עַל הָעֵבֶר), אֲבָל גַּם בִּקְשׁוֹ עַל הָעֵתִיד: "תִּבְאֵמוּ וְתִטְעֲמוּ בְּהַר

נחלתך...מקדש אדני כוננו ידך, ה' ימלך לעלם ועד" – הם בקשו גם על הגאולה השלמה לעתיד לבוא, שבה עתיד ה' יתברך לבנות את בית המקדש ("מקדש אדני כוננו ידך"), ולהורידו מוכן מן השמים, ואז תתגלה מלכותו של הקב"ה על כל העולם לעולם ועד ("ה' ימלך לעלם ועד").

על-כן אומרים חז"ל שהגאולה העתידה לבוא תהיה על-ידי משיח בן דוד, שהוא פידוע משבט יהודה, וגם על-ידי משיח בן אפרים, שהוא משבט יוסף, כדי לרמוז לנו על בחינת "יהודה", שבזכות ההודאה והשבח לה' יתברך, וגם התפילה והבקשה לעתיד לבוא בחינת "יוסף", יזכו עם ישראל באחרית הימים לכתוב בספר מיכה (ו', טו): "כימי צאתך מארץ מצרים, אראנו נפלאות" – שיזכו לנסים ונפלאות ולגאולה שלמה ואמיתית בבנין בית המקדש השלישי והנצחי, אמן כן יהי רצון. (על פי "אורה של תורה" להרה"ק פינחס פרידמן) "כי למחיה שלחני אלהים לפניכם..." (מה' ה') (על-פי "לקח טוב")

גלוי וידוע שבגזירת ברית בין הבתרים, אמר ה' יתברך לאברהם (בראשית טו', יג): "ידע תדע כי גר יהיה זרעך בארץ לא להם, ועבדום וענו אתם, ארבע מאות שנה".

אם כך, לכאורה, לא היה ראוי הענש הכבד שענשו המצרים (=עשר המכות, וטביעתם בים-סוף). שכן, המצרים קימו לכאורה את דבר ה' יתברך בגזירת ברית בין הבתרים. ומדוע יענשו על-כך?

אומר על-כך הרמב"ן (שמות יח', יא): הענש הגיע למצרים על "אשר זדו עליהם (=על ישראל)". "זדו" - מלשון הוסיפו, שהוסיפו על גזירת הקב"ה, וחשבו להכרית ולאבד חלילה את ישראל מן העולם - דבר שהיה כמובן מעבר למה שנגזר על ישראל, ועל-כן נענשו מידה כנגד מידה.

הג"ר ירוחם זצ"ל, בספרו "ידעת תורה", אומר שענין זה נוגע לכל אחד ואחד מעם ישראל. שכן, מעיקר הדין אין לבוא בכעס ובטענות כלפי מי שהעליב, קלל או הפך אותנו, כי הוא שמש בעצם שליח של בית הדין של מעלה, כדי לקיים את גזירת ה' יתברך. וכך נהג דוד המלך, כאשר שמעי בן גיאה קלל קללה נמרצת, כשאמר (דוד) לאבישי בן צרויה, לבל יגע בשמעאי, שכן "ה' אמר לו (=לשמעי), קלל את דוד" (שמואל ב', טז).

וזהו מה שאמר יוסף לאחיו: "ועתה אל תעצבו ואל יחר בעיניכם כי מכתתם אתי הנה, כי למחיה שלחני אלהים לפניכם". יוסף הצדיק יודע, שכל מה שעבר עליו נעשה בגזירת ה' יתברך, ואחיו היו רק שליחים, על מנת לקיים את גזירתו יתברך, ואם כך, על מה יש לו לכעוס עליהם.

וכך גם אנו צריכים לנהוג כלפי כל מי שפגע והכעיס אותנו. אל לנו לנהוג עמו בכעס, שכן, הוא באמור שליח ה' יתברך, ובא לקיים את גזירתו. והכועס על חברו שפגע בו, דומה לאדם הכועס על האבן שנוקקה עליו. וצריך לדעת, שכל זה בא לנו בגלל חטאינו, והכעס לא יועיל פאן - אלא רק תשובה שלימה לפני ה' יתברך. "כי איך אעלה אל אבי והנער איננו אתי" (מד', לד')

כשהיה מגיע הצדיק רבי מאיר'ל מפרימיש'לן לדברי הסיום של יהודה ליוסף "כי איך אעלה אל אבי והנער איננו אתי", היה נאנח עמוקות, ואמר: כך צריך כל יהודי ויהודי, אב לילדים, ליסר את עצמו (=לתבוע מעצמו) כל הזמן - "כי איך אעלה אל אבי" - איך אבוא לפני אבינו שבשמים, לאחר מאה ועשרים שנות חיים בעולם הזה, "והנער איננו אתי" - אם, חלילה, בני אינם אתי (=אינם הולכים בדרך התורה והמצוות)...

והנה, בענין זה מובא בספר "ראשית חכמה" (פרק "גידול בנים"), שלכך התכוון החכם מכל אדם, באומרו (משלי כה', טו): "ולשון רכה תשבר גרם". דהיינו, שלשון התינוקות בתורה, שהיא רכה, שוברת את כוחן של הצרות, שהן חזקות כגרם/כעצם. וסימן לזה "תשבר גרם" - ראשי תיבות תינוקות של בית רבן גזירות רעות מבטלין.

וראוי להביא פאן את סיפורו של תלמידו של הרב אשר רבינסקי (בזמן מלחמת העולם השנייה), וכך הוא מספר: "זכורני בהיותי ילד, כשהגרמנים התקרבו לגבולות ארץ ישראל, הפחד והדאגה היו נוראים! בבתי הנקטת התאספו רבים לתפילה ולאמירת תהילים, ואף בבתי הספר חשנו פחד וחרדה. באותה תקופה למדתי בבית הספר בכיתה ב', אצל הרב אשר רבינסקי, תלמידו של ה"חפץ חיים" זצ"ל. והוא, כדי להרגיע אותנו, ספר משמו של ה"חפץ חיים", שפעם אחת נתפס אדם על-ידי השלטונות, בחשד להעברת סחורה ללא מכס. ומיד השליכוהו לבית כלא, לתוך תא מעצר תחת סורג ובריח. ושם, בתוך אותו התא היה סורג בגובה הקיר, בצפיפות רבה מאד, שלא ניתן היה להוציא את היד כלפי חוץ, כך שלא היה כל סיכוי להבריח חפצים פנימה.

יום אחד הבזיק רעיון במוחו של העצור. כשבאו בני משפחתו לבקרו, בקש מהם שיביאו בפעם הבאה את בנו התינוק. בני המשפחה הבינו מיד את הרמז שמכוון אביהם האסיר. וכשהגיעו בפעם הבאה דאגו להשחיל מסורית קטנטנה בשרוול הסריג של התינוק. וכך, כשהתינוק ישחיל את ידו דרך הסורג, כדי לנפנף לאביו לשלום, תושחל גם המסורית פנימה לידי אביהם. וכך היה, שהתינוק הכניס את ידו לסורג להגיד שלום לאביו, הצליח אותו עצור לקבל את המסורית. ובסיעתא דשמיא, לאחר כמה ימים הצליח גם לברוח בחשאי מכותלי בית הכלא.

ועל-כך אמר ה"חפץ חיים": ישנם פעמים שהשערים סגורים בשמים, וכפיכך הקב"ה מסתיר את פניו מפניו האהובים, כך שאי-אפשר לחדור פנימה, להגיע לפני כסא הכבוד של הקב"ה. אבל, אומר ה"חפץ חיים", התינוקות של בית רבן, צאן הקדושים של כלל ישראל, יכולים בתפילתם ובתחנוניהם לחדור פנימה, ולעורר רחמי שמים. ולכן - אמר הרב אשר רבינסקי - בואו ילדים, ונגיד ביחד "שיר המעלות ממעמקים קראתיה ה'". שכן, רק כך נעורר רחמי שמים. (פידוע לא הצליח הצורר הגרמני, בפיקודו של רומל, במזימתו להגיע לארץ ישראל, ונעצר בקרב "אל עלמיו",

קרוב מאד לארץ הקדש)... שבת שלום לכל בית ישראל! נא לשמור על קדושת הגיליון!

"תִּשָּׁב אָנוּשׁ עַד דָּפֵא" אוֹמְרִים חוֹ"ל: מֵרֵאשׁ חֹדֶשׁ אֶלּוּל וְעַד חֲנֻכָּה, מֵאִירָה בְּרִקִיעַ מַעֲיֵן תְּבִנִית (=צִיּוֹר) שֶׁל יָד,

פְּרִשְׁתׁ הַשְּׁבוּעָה: וַיִּגַּשׁ הַפְּשׁוּטָה לְקַבֵּל אֶת בְּעָלֵי הַתְּשׁוּבָה. **כְּנִיסַת הַשָּׁבֶת: 16:03**

עֲרַשׁ"ק ג' טִבַּת תִּשְׁע"ד (6.12.13) **צִיָּאת הַשָּׁבֶת: 17:14**

הַפְּטָרָה: "וַיְהִי דְבַר ה'" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"אֵלֶּה בְּנֵי לֵאָה אֲשֶׁר יָלְדָה לְיַעֲקֹב... אֵלֶּה בְּנֵי רַחֵל אֲשֶׁר יָלְדָה לְיַעֲקֹב" (על פי "שבילי פינחס" להרה"ק פינחס פרידמן)

עַל הַפְּתוּב בַּפְּרָשָׁה, "אֵלֶּה בְּנֵי לֵאָה אֲשֶׁר יָלְדָה לְיַעֲקֹב... אוֹמְרִים הַמְּפָרְשִׁים, שֵׁישׁ קְלִיפָה אַחַת בְּחִילוֹת הַטּוֹמָאָה, וְשִׁמָּה "לְרִי", וְהִיא תְּמִיד עוֹמֶדֶת לְפָנֵי הָאָדָם לְפִתּוֹתוֹ לְמַעֲשֵׂה זְנוּת, רַחֲמָנָא לִיצְלָן. וְזֶהוּ סוּד הַפְּתוּב (וַיִּקְרָא כו', טו'): "וַיִּרְעָתֶם לְרִיק זֶרְעֶכֶם וְאֶכְלֶהוּ אִיבִיכֶם", שְׁעַל-יְדֵי קְלִיפַת הַטּוֹמָאָה "לְרִי" (הַנְּרֻמֹּזֶת בַּפְּתוּב "לְרִיק"), הִנֵּה "זֶרְעֶכֶם", שֶׁהוּא זֶרַע קֹדֶשׁ, הוֹלֵךְ לְרִיק לְ"אִיבִיכֶם", שֶׁהֵם כּוֹחוֹת הַטּוֹמָאָה הַנִּיזוֹנִים וּמְקַבְּלִים חַיּוֹת מִמֶּנּוּ.

וְאוּלָּם אוֹמְרִים חוֹ"ל, שֵׁיַעֲקֹב אֲבִינוּ וְהָאֲמָהוּת הַקְּדוּשׁוֹת לֵאָה וְרַחֵל מְבֻטְלִים אֶת קְלִיפַת הַזְּנוּת "לְרִי", כְּפִי שֶׁנֶּרְמַז בַּפְּתוּב: "אֵלֶּה בְּנֵי לֵאָה אֲשֶׁר יָלְדָה לְיַעֲקֹב... אֵלֶּה בְּנֵי רַחֵל אֲשֶׁר יָלְדָה לְיַעֲקֹב" (אוֹתִיּוֹת לְרִי בְּחִיבוּר תִּיבוּת, מוֹדַגֵּשׁ בְּצִהוּב). וְכִפִּי שֶׁמִּבִּיא הַמְּקוּבֵּל הָאֱלֹקִי רַבִּי שֶׁמִּשׁוֹן מְאוּסְטְרוֹפֹאֲלִי זצ"ל, בְּסִפְרוֹ "לִיקוּטֵי שׁוֹשְׁנִים": "בְּפִסּוּק (יַחְזֻקָאֵל טו', טו') וְתִבְטְחִי בִּפְיָךְ וְתִזְנִי עַל שְׁמֶךְ, וְזֶה כְּמֵאֲמַר הַגְּמָרָא (מַגִּילָה טו'): 'כָּל הָאוֹמֵר, רַחֵב, רַחֵב, מִיַּד נִקְרִי (=נַעֲשֵׂה בְעַל קָרִי רִשִׁי), וְזֶהוּ וְתִזְנִי עַל שְׁמֶךְ'. אֲמַנָּם יֵשׁ בְּפִסּוּק זֶה סוּד גְּדוּל, כִּי יֵשׁ קְלִיפָה אַחַת, הַמְּפָתָה לְבְנֵי אָדָם לְזְנוּת, וְשֵׁם הַקְּלִיפָה לְרִי, סוּד (וְרֵאשִׁי תִיבוּת) לֵאָה רַחֵל יַעֲקֹב, שֶׁבְטָלוּ אוֹתָהּ הַקְּלִיפָה, (וְעַל-כֵּן) פ"ד שְׁנַיִם לֹא רָאָה יַעֲקֹב קָרִי. וְזֶה הַסוּד בְּפִסּוּק 'וְתִזְנִי עַל שְׁמֶךְ' - רְצוֹנוֹ לֹמַר עַל אוֹתִיּוֹת (הַבָּאוֹת קוֹדֵם אוֹתִיּוֹת) 'שְׁמֶךְ'. דְּהִינּוּ... (קוֹדֵם) שִׁי"ן (בָּא) רִישׁ... (וְקוֹדֵם) מ"ם (בָּא) לְמִיד... (וְקוֹדֵם) כ"ף (בָּא) יוֹד - הָרִי (קִבְּלָנוּ אֶת הַשֵּׁם) הַקְּלִיפָה לְרִי, וְהַגִּיד לָהֶם הַנְּבִיא (לְיִשְׂרָאֵל), שֶׁהַקְּלִיפָה הַחֲלִיקָה אֲמַרְיָה בַּפְּתוּיָה, שִׁיחֲטָאוּ (יִשְׂרָאֵל) בְּזְנוּת, וְעַל זֶה הוֹכִיחַ אוֹתָן הַנְּבִיא (יַחְזֻקָאֵל)".

בְּעֵינֵי זֶה מְצִינּוּ בְּסִפְר "דְּבַשׁ לְפִי" לַהֲגַה"ק הַחִיד"א (מְעַרְכַת י', אוֹת ט'), שֶׁכָּאֲשֶׁר בְּרַח יַעֲקֹב אֲבִינוּ מַעֲשׂוֹ, וְהִלָּךְ לְבֵית לָבֵן לְמִצְוֹא לֹא אִשָּׁה, אָמַר אֶת מְזוֹמֹר הַתְּהִלִּים "שִׁיר לְמַעֲלוֹת אִשָּׁא עֵינֵי אֶל הַהָרִים מֵאֵין יָבֵא עֲזָרִי... אֵל יִתֵּן לְמוֹט רַגְלֶךָ". וְצָרִיךְ לְהַבִּין, מִדּוּעַ אָמַר יַעֲקֹב דּוֹקָא אֶת הַמְּזוֹמֹר הַזֶּה?

אֲלֹא, יֵשׁ לֹמַר, שֶׁכָּאֲשֶׁר הִלָּךְ יַעֲקֹב אֲבִינוּ לְבֵית לָבֵן הַרְשָׁע, הַתְּפַלֵּל שִׁיְצְלִיחַ לְהַכְנִיעַ אֶת קְלִיפַת הַזְּנוּת, וְהַתְּכַוֵּן בְּפִסּוּק "אֵל יִתֵּן לְמוֹט רַגְלֶךָ", לְרֵאשִׁי תִיבוּת "לְרִי" - שִׁיִּתֵּן לוֹ הַקֶּב"ה כַּח לְשִׁלוֹט עַל קְלִיפָה זֹה, שְׁכּוֹחָה רַב. (וְכִפִּי שֶׁגַם הַתְּפַלֵּל דּוּד, בְּמְזוֹמֹר לֵה, א': "לְדוֹד רִיבָה יִי אֶת יְרִיבֵי", רֵאשִׁי תִיבוּת "לְרִי", וּמִבְּקֵשׁ שֶׁה' יַעֲזוֹר לוֹ לְהִלָּחֵם עִם יְרִיבָיו עִם קְלִיפַת הַזְּנוּת "לְרִי").

וּמוֹסִיף הַחִיד"א בְּסִפְרוֹ "מִדְּבַר קְדָמוֹת" (מְעַרְכָה י' אוֹת ד'), וְאוֹמֵר, (ש') "יִשְׂרָאֵל", אוֹתִיּוֹת אֲ"ש לְרִי, לְרִמּוֹ... (שֶׁהַעוֹסֵק)... בְּתוֹרָה, הַנִּקְרָאת אֲ"ש, נִיצוֹל מְקַלֶּפֶת לְרִי, הַמְּפָתָה לְזְנוּת, וְגַם נִיצוֹל מַעֲמָלֵק, (שֶׁהוּא) גְּמַטְרִיא לְרִי. וְיֵשׁ לְהוֹסִיף מָה שֶׁאֲמַרוֹ חוֹ"ל בְּגְמָרָא (בְּרֻכּוֹת סב'): "תִּנּוּ רַבָּנָן, הַמְּרַצָּה מַעוֹת לְאִשָּׁה מִיָּדוּ לְיָדָהּ, כְּדִי לְהַסְתַּכֵּל בָּהּ, אֲפָלוּ יֵשׁ בּוֹ בְּיָדוֹ תוֹרָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים כְּמִשָּׁה רַבָּנָא לֹא יִנְקָה מְדִינָה שֶׁל גִּיהֲנוּם, שְׁנֵאֲמַר (מִשְׁלֵי יא'): 'יָד לְיָד לֹא יִנְקָה רַע'. מֵאֵי "לֹא יִנְקָה רַע"? מְדִינָה שֶׁל גִּיהֲנוּם". שְׁכֵן, עַל-יְדֵי כֶּךָ עָלוּל הוּא לְבוֹא לְיָדֵי עֲבִירָה. וְזֶהוּ שְׁכָתוּב: "לֹא יִנְקָה רַע" - רֵאשִׁי תִיבוּת "לְרִי", קְלִיפַת הַזְּנוּת, הַמְּפָתָה אוֹתוֹ לְדַבֵּר עֲבִירָה.

וְזֶהוּ גַם מָה שֶׁאֲמַר אַבְרָהָם אֲבִינוּ לְאַבְיִמֶלֶךְ, שֶׁלָּקַח אֶת שָׂרָה אִמֵּנוּ: "וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם כִּי אֲמַרְתִּי רַק אֵין יִרְאֵת אֱלֹהִים בְּמָקוֹם הַזֶּה וְהִרְגוּנִי עַל דְּבַר אֲשֶׁרִי". הִנֵּה, סוֹפֵי תִיבוּת שֶׁל "עַל דְּבַר אֲשֶׁרִי", הֵם "לְרִי". וּבְכַךְ רָמַז לוֹ אַבְרָהָם שֶׁאֲנִשִּׁי עִירוֹ שְׁטוּפִים תְּאוֹת, הַבָּאִים מְקַלֶּפֶת לְרִי.

וּמוֹסִיף הַרְה"ק פִּינְחָס פְּרִידְמָן וְאוֹמֵר: וְנִרְאָה, לְעֵנִיּוֹת דַּעֲתִי, שֶׁמְצוֹת תְּפִלִּין הִיא סְגוּלָה לְבִטֵּל אֶת קְלִיפַת "לְרִי". שֶׁהָרִי מְקַרָא מְלֵא דְבַר הַפְּתוּב בַּפְּרִשְׁתׁ צִיָּצִית (בְּמִדְבַר טו', לט'): "וְלֹא תִתּוּרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר אֲתֶם זְנוּיִם אַחֲרֵיהֶם... וְהִיִּיתֶם קוֹדְשִׁים לְאֱלֹהֵיכֶם". וּפִרְשׁ רִשִׁי: "הַלֵּב וְהָעֵינַיִם הֵם מְרַגְלִים לְגוֹף, וּמְסַרְסִים (=מְזוֹמְנִים) לוֹ אֶת הָעֲבִירוֹת: הָעֵין רוֹאֶה, הַלֵּב חוֹמֵד, וְהַגּוֹף עוֹשֵׂה אֶת הָעֲבִירוֹת".

וַיְדוּעַ, שְׁכּוֹנַת מְצוֹת הַתְּפִלִּין לְקֹדֶשׁ אֶת הַלֵּב וְאֶת הַמַּחְשְׁבָה שֶׁבְּרֵאשׁ, כְּמִבּוֹאֵר בְּשִׁלְחָן עֲרוּךְ (או"ח סימן כה, סעיף ה'),

שְׁצַרִיף לְכוֹן בְּהִנָּחַת הַתְּפִילִין, שְׁצוּנוּ הַקַּב"ה לְהַנִּיחַ תְּפִילִין שֶׁל יָד עַל הַזְרוּעַ כְּנֶגֶד הַלֵּב, וְתְּפִילִין שֶׁל רֹאשׁ כְּנֶגֶד הַמֶּת. וְכִמוֹ שְׁמוּבָא שָׁם: "וַיִּשְׁעֶבֶד לַהֲקַב"ה הַנְּשָׁמָה, שֶׁהִיא בְּמַח, וְגַם הַלֵּב, שֶׁהוּא עֵיקַר הַתְּאוּהָ וְהַמְחַשְׁבוֹת. וּבְזוֹה יִזְכּוֹר (אֵת) הַבוֹרָא וַיִּמְעֵט הַנְּאוֹתָיו". נִמְצָא לְפִי זֶה, שְׁעַל-יְדֵי מִצְוֹת תְּפִילִין עַל הַיָּד כְּנֶגֶד הַלֵּב, וְעַל הָרֹאשׁ כְּנֶגֶד הַמֶּת, מְקַדְּשִׁים אֶת הַתְּאוּת שֶׁבְּלֵב וְאֶת הַמְחַשְׁבוֹת שֶׁבְּמַח. וּבְרוּר שְׁעַל-יְדֵי כַּף מְקַדְּשִׁים גַּם אֶת הָעֵינַיִם. שֶׁהָרִי, הַתְּפִילִין שֶׁל רֹאשׁ הֵם בֵּין בְּעֵינַיִם, כְּפִי שְׁאוּמֵר הַפְּתוּב: "וְהָיוּ לְטֻטְפַת בֵּין עֵינֶיךָ". וְעַל-יְדֵי כַּף זֹכִים לְקַיֵּם אֵת: "וְלֹא תִתְּרוּ אַחֲרַי לְבַבְכֶם וְאַחֲרַי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם". וְעַתָּה, בֵּא וְרֵא, שֶׁ-**רֹאשׁ לֵב יָד** הֵם רֵאשֵׁי תִיבוֹת "**לְרִי**", כְּדִי לְרְמוֹז לָנוּ, שֶׁכְּפֹחַ הַתְּפִילִין שֶׁל יָד וְרֹאשׁ מְבַטְּלִים אֶת קְלִיפַת הַזְּנוּת, הַנִּקְרָאת "**לְרִי**".

וַיִּגַּשׁ אֵלָיו יְהוּדָה וַיֹּאמֶר בִּי אֲדֹנָי יִדְבַר נָא עֲבֹדְךָ דָּבָר בְּאֲזְנֵי אֲדֹנָי

הֲרֵה"ק בְּעַל הָאֲמָרִי חַיִּים מוֹיִזְנִיךָ זִיע"א אָמַר, שֶׁכְּפֹתוֹב זֶה יֵשׁ רְמוֹז מְעַנְיֵנִי הַתְּפִילָה, כִּי הִגְשָׁה מְרֻמּוֹת לַתְּפִילָה, וְגַם שְׁמוֹ שֶׁל יְהוּדָה, שֶׁהוּא לְשׁוֹן הַדְּאָה רוֹמֵז עַל-כֵּן, וְמָה עוֹד שְׁבִישׁ **יְהוּדָה** מוֹפִיעוֹת אוֹתוֹת הוֹי"ה.

וְזוֹהוּ שְׁכַתּוֹב: "וַיִּגַּשׁ אֵלָיו יְהוּדָה וַיֹּאמֶר בִּי אֲדֹנָי". דְּהִינוּ, כְּאֲשֶׁר אָנוּ נִגְשִׁים אֶל הַקַּב"ה, שְׁנִרְמֵז בְּשֵׁם 'יְהוּדָה', צְרִיף לְבַקֵּשׁ "בִּי אֲדֹנָי", רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, עוֹזְרֵנִי בְּכַף שֶׁ"יִדְבַר נָא עֲבֹדְךָ דָּבָר בְּאֲזְנֵי אֲדֹנָי", שְׁאוּכַל לְהַתְּפַלֵּל תְּפִילָה רְאוּיָה כְּדַבְעֵי שְׁתַּתְּקַבֵּל "בְּאֲזְנֵי אֲדֹנָי" – לְפָנֵי הַקַּב"ה...

בְּעֵינֵינוּ זֶה מוּבָא בְּסִפֵּר "קַב וְנָקִי" – יְסוּד גְּדוֹל בְּתְּפִילָהוּ שְׁאֲדָם הַנְּצִרְךָ לְדָבָר יְשׁוּעָה, וְרוּצָה שְׁתַּתְּקַבֵּל תְּפִילָתוֹ בְּלֹא שִׁיפְרִיעוּ **הַמְּקַטְרָגִים וְהַמְּשֻׁטְיָנִים**, יִתְּפַלֵּל עַל הָעֵנִין שְׁצַרִיף, בְּעַת שְׁמִזְכִּיר שְׁבַחוֹ שֶׁל הַקַּב"ה בְּאוֹתוֹ דָּבָר. דְּהִינוּ, מִי שְׁמִבְקֵשׁ לְעוֹרֵר רַחֲמִים בְּעַד חוֹלָה, הַנְּצִרְךָ לְרְפוּאָה, יִכּוֹן עָלָיו בְּשַׁעָה שֶׁהוּא מְשַׁבַּח אֶת הַשֵּׁם יִתְּבַרְךָ בְּכַרְפַּת "מְחִיָּה הַמְּתִים" וּבְתִיבוֹת "וְרוּפָא חוֹלִים". וְאִזּוּ לֹא יוּכְלוּ **הַמְּקַטְרָגִים** לְסַתּוֹר אֶת תְּפִילָתוֹ, כִּי הָרִי אֵינָם יְכוֹלִים לִזְמֹר כְּנֶגְדּוֹ, שֶׁהַשֵּׁם יִתְּבַרְךָ אֵינוֹ רוּפָא חוֹלִים. וּמִתּוֹךְ כֵּן תֵּהֵא הַדְּרָךְ סְלוּלָה לַתְּפִילָתוֹ. עֲצָה זֹה רְמוּזָה בְּפִסּוּק "וַיִּגַּשׁ אֵלָיו יְהוּדָה" – כְּלוּמָר, שֶׁיִּגַּשׁ הָאָדָם וְיִתְּקַרֵּב אֶל ה', עַל-יְדֵי הַדְּאָה וְשִׁבַּח (הַרְמוּזִים בְּשֵׁם "יְהוּדָה"). וְאִזּוּ, "יִדְבַר נָא עֲבֹדְךָ דָּבָר בְּאֲזְנֵי אֲדֹנָי" – תַּתְּקַבֵּל תְּפִילָתוֹ, כִּי אֵין מִי שִׁיחְצוֹץ בְּעַד תְּפִילָתוֹ לְהַתְּקַבֵּל בְּמָרוֹם...

וַיִּלְקַט יוֹסֵף אֶת כָּל הַכֶּסֶף הַנִּמְצָא בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וּבְאֶרֶץ כְּנַעַן בְּשִׁבְרָא אֲשֶׁר הֵם שְׁבָרִים

מוּבָא בְּמִכְתְּבֵי הֲרֵה"ק רַבִּי אֱלִיעֶזֶר צְבִי מְקַאמְרָנָא זִיע"א: פַּעַם אַחַת שְׁמַעְתִּי מֵרַבְּנֵינוּ הֲרֵה"ק רַבִּי צְבִי הִירֵשׁ מוֹזִידִיטְשׁוֹב זִיע"א, שֶׁרָאָה בְּחִלּוֹם הַלֵּילָה, שְׁנִכְנַס לְהִיכַל שֶׁל רַבְּנֵינוּ ה"בֵּית יוֹסֵף" זִיע"א.

וְרָאָה שָׁם, שִׁישׁוּבִים הַרְבֵּה תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים בְּמִתִּיבְתָא זֹו. וּבְהֵם הָיוּ כְּמָה מְגִדּוּלֵי הַחֲכָמִים שֶׁהִפִּיר מִהָעוֹלָם הַזֶּה, וְכַמָּה מֵהֵם אֲשֶׁר לֹא הִפִּיר. וּמִיָּד כְּשָׁבָא רַבְּנֵינוּ זִיע"א לְמִתִּיבְתָא, עָמַד ה"בֵּית יוֹסֵף" מִכְּסָאוֹ, וַאֲמַר: בְּרוּךְ הַבָּא רַבִּי צְבִי הִירֵשׁ מוֹזִידִיטְשׁוֹב. וּבִקֵּשׁ מִן ה"בֵּית יוֹסֵף" מֵרַבְּנֵינוּ רַבִּי צְבִי הִירֵשׁ מוֹזִידִיטְשׁוֹב, שִׁיאֲמַר לוֹ אֵינָה דָּבָר תּוֹרָה.

וְהַשִּׁיב לוֹ רַבְּנֵינוּ: כָּאֵן יוֹשְׁבִים גְּדוּלֵי תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים, שְׁעוֹסְקִים בְּנִגְלוֹת הַתּוֹרָה. וְאֵנִי, כָּל עֶסְקִי בְּסוּדוֹת הַתּוֹרָה. אֵיךְ אֵף-עַל-פִּי-כֵן אוֹמֵר לָכֶם חִידוּשׁ אֶחָד מִנִּגְלוֹת הַתּוֹרָה, שְׁרָאִיתִי בְּפִרְשָׁה זֹו בְּשַׁבּוּעַ זֶה. הִנֵּה כְּתוּב: "יִלְקַט יוֹסֵף אֶת כָּל הַכֶּסֶף הַנִּמְצָא בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וּבְאֶרֶץ כְּנַעַן בְּשִׁבְרָא אֲשֶׁר הֵם שְׁבָרִים". וְאֲמַרו חוּז"ל, שֶׁכָּל הַכֶּסֶף וְהַזָּהָב שְׁנִמְצָא בְּעוֹלָם לְקַט יוֹסֵף וְהִבִּיאוּ לְמִצְרַיִם, עַד שֶׁלֹּא הִיתָה לְמִצְרַיִם בְּרִירָה, וְהֵם לְקַחוּ אֶת הַצְּלָמִים שֶׁל הַעֲבוּדָה זָרָה שְׁלָהֶם, שֶׁהָיוּ עֲשׂוּיִים מִכֶּסֶף וּמִזָּהָב, וְהִבִּיאוּ לְיוֹסֵף עֲבוּר אֲכִילָתָם. וְלְכַאוּרָה, אֵיךְ הוֹתֵר לְיוֹסֵף לְקַחַת מֵהֵם אֶת הַעֲבוּדָה זָרָה שְׁלָהֶם? הָרִי אֲסוּר לְהַנּוֹת **מַעֲבוּדָה זָרָה**... לְזוֹה הַשִּׁיב הַפְּתוּב: "בְּשִׁבְרָא אֲשֶׁר הֵם שְׁבָרִים", הִינוּ לְשׁוֹן שְׁבִירָה וְכַתִּיתָה. וְהוּא לְפִי הַהֲלָכָה שְׁבִמְקָרָה וְהָגוּי מְבַטֵּל בְּעֲצָמוֹ אֶת הַעֲבוּדָה זָרָה שְׁלוֹ מְכַל וְכַל, אִזּוּ מוֹתֵר לְיִשְׂרָאֵל לְהַנּוֹת מִמֶּנּוּ...וְהַשִּׁיב ה"בֵּית יוֹסֵף" לְרַבְּנֵינוּ: טוֹב דְּבַרְתֶּם וְחִדְשְׁתֶּם בְּתוֹרָה הַקְּדוּשָׁה...

וַתֵּלֶה אֶרֶץ מִצְרַיִם וְאֶרֶץ כְּנַעַן מִפְּנֵי הַרְעֵבִי

בִּירוּשָׁלַיִם בְּמִסְכַּת תַּעֲנִית (סוּף פֶּרֶק ג') מוּבָא, שְׁכַאֲשֶׁר הִיתָה עֲצִירַת גְּשָׁמִים הָיָה רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן זְכָאִי מְבַקֵּשׁ שִׁיכְרִיזוּ לְפָנָי הַהִיכַל, שְׁמִבְקֵשׁ הוּא לְהַסְתַּפֵּר, וְאֵין בְּפוּחוֹ לְהַצְטַעַר עוֹד (כִּי קֵבֵל עַל עֲצָמוֹ לֹא לְהַסְתַּפֵּר עַד שִׁירְדוּ גְּשָׁמִים). וּמִיָּד לְאַחַר מִפֵּן הָיוּ יוֹרְדִים גְּשָׁמִים. שׁוֹאֵל עַל-כֵּן הַגַּה"ק רַבִּי אֶלְחָנָן וְסַרְמֵן זִיע"א הִי"ד: וְהָרִי עֲצִירַת הַגְּשָׁמִים גּוֹרְמַת צַעַר גְּדוֹל בְּהַרְבֵּה לְכָל הָעוֹלָם. וְלֹא רַק צַעַר, אֲלָא גַם סַפְנַת רַעֲב נוֹרָאָה. אִם כֵּן, כִּיִּצַּד יִתְּכוֹן שְׁצַעַר גְּדוֹל שֶׁל הָעוֹלָם כְּלוֹ אֵינוֹ יְכוֹל לְגָרוֹם שְׁתַּפְּסֵק הַבְּצוּרַת וִירְדוּ גְּשָׁמִים, וְאֵילוּ צַעְרוּ הַפְּעוּט לְכַאוּרָה שֶׁל רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן זְכָאִי, שְׁאֵינוֹ יְכוֹל לְהַסְתַּפֵּר, מְצַלִּיחַ לְפַעוּל, הִיכֵן שְׁצַעַר הָעוֹלָם כְּלוֹ לֹא הַצְּלִיחַ? אֲלָא, אוֹמֵר רַבִּי אֶלְחָנָן וְסַרְמֵן, שְׁצַעַר כָּל הָעוֹלָם אֵינוֹ יְכוֹל לְהַכְרִיעַ, שֶׁהָרִי מְשׁוּם מְעַשֵׂי בְּנֵי הָאָדָם נִסְגְּרוּ אַרְבּוֹת הַשָּׁמַיִם. שְׁכֵן, בְּנֵי הָאָדָם חֲטָאוּ, וּמִן הַדִּין שִׁיִּצְטַעְרוּ. אֲבָל, לְעוֹמַת זֹאת, רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן זְכָאִי לֹא חֲטָא, וְאֵינוֹ מִן הַדִּין שִׁיִּצְטַעַר, אֲפִילוּ צַעַר מוֹנַעט...וּלְפִיכֵן, כְּדִי שְׁלֹאֵי הָיָה בְּצַעַר, נִפְתַּחוּ אַרְבּוֹת הַשָּׁמַיִם... שְׁבַת שְׁלוֹם לְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל! נָא לְשִׁמּוֹר עַל קְדוּשַׁת הַגִּילּוּן!

"תִּשָּׁב אֲנוֹשׁ עַד דָּפָא" אוֹמְרִים חו"ל: מֵרֵאשׁ חֲדָשׁ אֲלוּל וְעַד חֲנֻכָּה, מֵאִירָה בְּרִקִיעַ מְעִין תְּבִנִית(=צִיּוֹר) שֶׁל יָד,

פְּרֻשֵׁת הַשְּׁבוּעָה: וַיִּגַּשׁ הַפְּשׁוּטָה לְקַבֵּל אֶת בְּעָלֵי הַתְּשׁוּבָה. **כְּנִיסַת הַשָּׁבֹת: 16:03**

עֲרַשׁ"ק ג' טַבַּת תִּשְׁע"ד (6.12.13) **צִיָּאת הַשָּׁבֹת: 17:14**

הַפְּטָרָה: "וַיְהִי דְבַר ה'" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"וְאֵת יְהוּדָה שָׁלַח(=יַעֲקֹב) לְפָנָיו, אֶל יוֹסֵף לְהוֹרֵת לְפָנָיו גִּשְׁנָה, וַיָּבֵאוּ אֶרְצָה גִּשְׁוֹן"

שְׁנֵינוּ בְּגִמְרָא (סוּטָה י'): "אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן חֲסִידָא: יוֹסֵף, שְׁקַדֵּשׁ שֵׁם שְׁמַיִם בְּסַתָּר, זָכָה וְהוֹסִיפוּ לוֹ אוֹת אַחַת מִשְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא (אֵת הָאוֹת ה'), דְּכַתִּיב (תְּהִלִּים פֶּא'): 'עֲדוּת בֵּיהוֹסֵף שְׁמוֹ'. (וְאֵילוּ) יְהוּדָה, שְׁקַדֵּשׁ שֵׁם שְׁמַיִם בְּפִרְהוּסָא(=בְּרַבִּים), זָכָה וְנִקְרָא כְּלוּ עַל שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא (יִ-הוּ-ה). (וְזֹאת), כִּיּוֹן שְׁהוּדָה וְאָמַר (שְׁכַלְתוּ תִמְר), 'צְדָקָה מִמְּנִי'..." (פִּידוּעַ, שֵׁם הַקַּב"ה הוּא יִ-הוּ-ה).

מִמֵּאמָר זֶה לְמַד ה"שם מִשְׁמוּאֵל" (וַיִּגַּשׁ, שְׁנַת תִּרְע"ח) יְסוּד גְּדוּל: עֲבוּדְתוֹ שֶׁל יוֹסֵף הַצְּדִיק הֵיטָה לְעַבּוֹד אֶת הַקַּב"ה בְּסַתָּר, כְּפִי שְׁבֻאֲמַת רֵאִינוּ, שְׁקַדֵּשׁ שֵׁם שְׁמַיִם בְּסַתָּר. שְׁהָרִי, אִשְׁת פּוֹטִיפָר רְצָתָה לְשַׁכַּב עִמּוֹ כְּאִשֶׁר הָיוּ לְבַד בְּבֵית, כְּפִי שְׁכַתוּב: "וַיָּבֵא (יוֹסֵף) הַבַּיִתָּה... וְאִין אִישׁ מֵאֲנָשֵׁי הַבַּיִת שֵׁם בְּבֵית וְתִתְפָּשֶׂהוּ בְּבַגְדוֹ לְאֹמַר לְשַׁכַּבָה עִמִּי... וַיִּגַּשׁ וַיִּצָּא הַחוּצָה".

וְאֵילוּ עֲבוּדְתוֹ שֶׁל יְהוּדָה הֵיטָה לְעַבּוֹד אֶת הַקַּב"ה בְּגִלּוּי, כְּפִי שְׁקַדֵּשׁ שֵׁם שְׁמַיִם בְּגִלּוּי, כְּאִשֶׁר אָמַר לְעֵינַי כָּל הָעַם, עַל תִּמְר כְּלָתוֹ: "צְדָקָה מִמְּנִי". (פִּידוּעַ, הֶרְתָּה מִמְּנִי כְּלָתוֹ, תִּמְר. וְהוּא(=יְהוּדָה) לֹא הִתְבַּיֵּשׁ לְהוֹדוֹת בְּכַף לְעֵינַי כָּל הָעַם). (רֵאָה סֵפֶר "בְּנֵי צִיּוֹן", פְּרֻשֵׁת "וַיְחִי").

כְּדִי לְהַבִּין עֲנִיָן זֶה בֵּיתֵר שְׂאֵת, הֵבֵה נִתְבוּנָן בְּמֵאמָר הַגְּמָרָא שֶׁהִבֵּאנוּ לְעֵיל: "יוֹסֵף, שְׁקַדֵּשׁ שֵׁם שְׁמַיִם בְּסַתָּר, זָכָה וְהוֹסִיפוּ לוֹ אוֹת אַחַת מִשְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא (אוֹת ה'), דְּכַתִּיב (תְּהִלִּים פֶּא'): 'עֲדוּת בֵּיהוֹסֵף שְׁמוֹ'".

וְהֵנָּה, בְּחִידוּשֵׁי אַגְדוֹת לְמַהֲרַשׁ"א מְבוּאָר, שֶׁהַקַּב"ה הוֹסִיף לְיוֹסֵף אוֹת אַחַת מִשְׁמוֹ – אֵת הָאוֹת ה' (יְהוֹסֵף) – כְּדִי שְׁעַל-יָדֵי כֶּף יִהְיֶה בְּתַחֲלִילַת שְׁמוֹ שֶׁל יוֹסֵף הַשֵּׁם יְה' (יְהוֹסֵף), שֶׁהוּא שֵׁם הַמַּעֲיֵד עַל-כֶּף שִׁיּוֹסֵף קִדֵּשׁ שֵׁם שְׁמַיִם בְּסַתָּר. וְזֹאת, כְּפִי שְׁמוּבָא גַם בְּמִדְרַשׁ (וַיִּקְרָא רַבָּה כג, י'): "עֲדוּת בֵּיהוֹסֵף – יִיָּה מַעֲיֵד עָלָיו שְׁלֹא נִגַּע בְּאִשְׁת פּוֹטִיפָר". וְצִרִיכִים אָנוּ לְהַבִּין עֲנִיָן זֶה. שְׁפָן, אִיךָ הַשֵּׁם יְה' מַעֲיֵד עַל יוֹסֵף שֶׁהוּא נִשְׁאָר בְּקְדוּשָׁתוֹ, וְלֹא נִגַּע בְּאִשְׁת פּוֹטִיפָר? וַיֵּשׁ לוֹמַר, שֶׁהֵנָּה, כְּתוּב בְּתוֹרָה בְּפִרְשֵׁת "פִּינְחָס": "חֲנוּךְ מִשְׁפַּחַת הַחֲנֹכִי לְפִלּוּא מִשְׁפַּחַת הַפְּלֹאִי: לְחֻצְרוֹן מִשְׁפַּחַת הַחֲצֵרוֹנִי...". וּפְרַשׁ רַש"י: "לְפִי שֶׁהָיוּ הָאוֹמוֹת מְבִיזִין אוֹתָם(=אֵת יִשְׂרָאֵל), (וְאוֹמְרִים): מָה אֵלּוּ מִתְיַחֲסִין עַל שְׁבֻטֵיהֶם? סְבוּרִין הֵם(=וְדָאֵי חוֹשְׁבִים הֵם, יִשְׂרָאֵל), שְׁלֹא שְׁלִטּוֹ הַמְּצָרִים בְּאֹמוֹתֵיהֶם?(=בְּנִשְׁוֹת יִשְׂרָאֵל) (שְׁהָרִי), אִם בְּגוֹפֵם הָיוּ מוֹשְׁלִים (הַמְּצָרִיִּים), קָל וְחֵמֶר בְּנִשְׁוֹתֵיהֶם!

(וּכְדִי לְהַפְרִיךְ מַחְשְׁבוֹת זְדוּן אֵלּוּ שֶׁל הַגּוֹיִים)... הֵטִיל הַקַּב"ה אֵת שְׁמוֹ(=יְה') עֲלֵיהֶם – ה"א מַצְד זֶה, וַיִּוֹדַד מַצְד זֶה – לוֹמַר: מַעֲיֵד אֲנִי עֲלֵיהֶם, שֶׁהֵם בְּנֵי אֲבוֹתֵיהֶם (וְלָכֵן כְּתוּב: "חֲנוּךְ מִשְׁפַּחַת הַחֲנֹכִי, לְפִלּוּא מִשְׁפַּחַת הַפְּלֹאִי..."). וְזֶהוּ מָה שְׁמִפּוֹרֵשׁ עַל-יָדֵי דוּד (תְּהִלִּים קכב'): 'שְׁבֻטֵי יְה' עֲדוּת לְיִשְׂרָאֵל'. הַשֵּׁם הַזֶּה(=יְה') מַעֲיֵד עֲלֵיהֶם(=עַל יִשְׂרָאֵל) (שֶׁהֵם מִתְיַחֲסִים) לְשְׁבֻטֵיהֶם".

וּמוֹסִיף הַמַּהֲרַשׁ"א וְאוֹמַר: הֵנָּה, שְׁנֵינוּ בְּגִמְרָא (סוּטָה יז'): "דְּרִישׁ(=דְּרַשׁ) רַבִּי עֲקִיבָא: אִישׁ וְאִשָּׁה שְׁזָכוּ – שְׁכִינָה בִּינֵיהֶן (יְה'), לֹא זָכוּ – אִשׁ אוֹכְלָתָן". וּפְרַשׁ רַש"י זצ"ל: "שְׁכִינָה בִּינֵיהֶן – שְׁהָרִי חֲלַק (הַקַּב"ה) אֵת שְׁמוֹ, וְשְׁכָנוּ בִּינֵיהֶן: יוֹדַד בְּאִישׁ וְ-ה"א בְּאִשָּׁה. (וְלָכֵן, אִם) לֹא זָכוּ (הָאִישׁ וְהָאִשָּׁה) – אִשׁ אוֹכְלָתָן – שֶׁהַקַּב"ה מְסַלֵּק שְׁמוֹ מִבִּינֵיהֶן, וְנִמְצָאוּ אִשׁ וְאִשׁ". (כְּאִשֶׁר מְסַתְּלָקוֹת הָאוֹתִיוֹת יְה' מ-אִישׁ אִשָּׁה, נִשְׁאָר אִשׁ אִשׁ).

הֵנָּה כִּי כֵן, מִטַּעַם זֶה דוֹקָא שֵׁם יְה', שְׁרוּמוֹ עַל הַשְּׂרָאָת הַשְּׁכִינָה בֵּין הָאִישׁ לְבֵין הָאִשָּׁה, מַעֲיֵד עַל יִשְׂרָאֵל שְׁלֹא פָּגְמוּ בְּקְדוּשָׁתָם. שְׁפָן, אִם חֲלִילָה הָיָה בְּהֵם(=בְּיִשְׂרָאֵל) פָּגַם בְּקְדוּשָׁה, הָיָה שֵׁם זֶה(=יְה') מְסַתְּלָק מִבִּינֵיהֶן.

וְהֵנָּה, מְבוּאָר בְּמִדְרַשׁ (וַיִּקְרָא רַבָּה לֵב, ה'): "יוֹסֵף יָרַד לְמִצְרַיִם וְגִדְרָר עֲצָמוֹ מִן הָעֲרוּהָ(=זְנוּת, זִמְהָ), וְנִגְדְּרוּ יִשְׂרָאֵל בְּזָכוּתוֹ. אָמַר ר' חֵיָא בְּרַ אָבָא: כְּדָאֵי(=טוֹב) הָיָה גְדוּר עֲרוּהָ עֲצָמוֹ, שְׁנִגְאָלוּ יִשְׂרָאֵל עַל-יָדוּ"(=בְּזָכוּת יוֹסֵף נִגְאָלוּ יִשְׂרָאֵל). מְבוּאָר מְכָאן, שִׁיּוֹסֵף הַצְּדִיק סָלַל בְּקְדוּשָׁתוֹ דְּרַךְ לְכָל יִשְׂרָאֵל, שִׁיּוֹכְלוּ לְעַמּוּד בְּקְדוּשָׁתָם – וּבְזָכוּת זֶה נִגְאָלוּ מִמְּצָרִים. אִם כֶּן, נִמְצָא מְכָאן כִּי הַשֵּׁם יְה' שֶׁהִתְוֹסֵף לְיוֹסֵף עַל שְׁגִדְרָר עֲצָמוֹ מִן הָעֲרוּהָ, הוּא גַם שֶׁהַעֲיֵד עַל

ישראל ששמרו על קדושתם במצרים, ועל-ידי כך נגאלו ויצאו ממצרים.

וזהו שכתוב בשירת הים (שמות טו, ב'): "עזי וזמרת יה ויהי לי לישועה". דהינו, בזכות השם יה, הנה על-ידי כך "ויהי לי לישועה" – היתה הישועה לישראל, ונגאלו הם ממצרים.

והנה ידוע ומפורסם ששמו של הקב"ה י-ה-ו-ה מרומו בראשי התיבות של הפסוק: "שִׁמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתִגַּל הָאָרֶץ". ויש לומר, שבשמים גדולתו של הקב"ה היא תמיד ובכל זמן. שכן, בשמים בכל זמן ובכל עת רבבות של מלאכים משבחים אותו, וזהו "שִׁמְחוּ הַשָּׁמַיִם" – שתמיד יש את אותיות יה. אך כאן בארץ, בזמן הגלות והסתר הפנים, אין "ותגל הארץ" – כי אין גילה (=שמחה) בארץ בזמן גלות וחרבון, ולכן נעלמו משמו המלא של הקב"ה (יהוה) אותיות וה', שהן ראשי התיבות "ותגל הארץ". ולכן, כל זמן שעמלק קים, אין שמו של הקב"ה שלם, כי אין גילה ושמחה למטה בארץ, ולכן חסר משמו של הקב"ה וה', ולכן כתוב: "יד על פס יה מלחמה לה' בעמלק". נמצאנו למדים כי שם יה, שהוא רק חצי משם הקב"ה, בבחינת "שמחו השמים", רומז על זמן של הסתר פנים. שכן, אין השם שלם וחסרה הגילה בארץ ("ותגל הארץ"). ואילו שם הקב"ה בשלימות (י-ה-ו-ה) מורה על זמן של גילוי פנים, כמו שיהיה לעתיד לבוא, בבחינת "שמחו השמים ותגל הארץ".

מעשה יתבאר היטב מדוע יוסף, שקדש שם שמים בסתר, זכה לחצי שם הקב"ה (=יהוסף), ואילו יהודה שקדש שם שמים בפרהסיא (=ברבים) זכה, שכל אותיות שם הקב"ה נזכרו בשמו (יהודה). שכן, על-ידי שיוסף קדש שם שמים בסתר, גרם הוא לשמחה גדולה בשמים. שהרי, ענין זה, שיוסף הצדיק עמד בניסיון הנורא שהיה לו עם אשת פוטיפר, היה גלוי וידוע רק להקב"ה ולכל הפמליא של מעלה. אבל, בארץ לא היתה שמחה על-כך, שהרי היה דבר זה בסתר. על-כן, כיון שיוסף גרם שמחה גדולה בשמים, הנה, מידה כנגד מידה, זכה למחצית שם הקב"ה, היוצא מהכתוב "שמחו השמים". אולם, יהודה, שקדש שם שמים בפרהסיא, בפני עם ועדה, הנה, על-ידי כך הרבה שמחה לא רק בשמים – אלא גם בארץ. שכן, כאן בארץ למדו ממנו איך להודות על האמת ולקדש שם שמים ברבים. על-כן, כיון שיהודה גרם שמחה בשמים ובארץ, זכה לשם הקב"ה המלא, "י-ה-ו-ה", היוצא מהכתוב: "שמחו השמים ותגל הארץ". (על פי "אורה של תורה" להרה"ק פינחס פרידמן) "מעט ורעים היו ימי שני חיי" (מז' ט')

בשעה שאמר יעקב לפרעה "מעט ורעים היו ימי שני חיי", אמר לו הקב"ה: אני מלטתיה מעשו ומלבן והחזרתיה לך את דינה ואת יוסף, ואתה מתרעם על חייך שהם מעט ורעים? חייך (לשון שבועה) שמספר התיבות (33) שיש מ"ו יאמר פרעה ועד "בימי מגוריהם", יחסרו לך משנות חייך, שלא תחיה כמספר שנות יצחק אביך, שחי מאה ושמונים שנים, אלא רק מאה ארבעים ושבע שנים (147=180-33) (עפ"י דעת זקנים).
רואים אנו מפאן, עד כמה צריך כל אדם לקבל את כל ייסוריו בעולם הזה באהבה ובשמחה, שהרי זה רצון הבורא יתברך. ואסור לו (=לאדם) בשום פנים ואופן להתלונן על ייסוריו. שהרי יעקב אבינו, בחיר האבות, נענש בענש חמור, שקצרו לו מחייו שלשים ושלוש שנים, שבהן יכול היה לשבת וללמוד עוד תורה. ואם בארזים נפלה שלהבת, מה נאמר אנו, "אזובי הקיר"? ולכן צריך כל אדם לקבל את ייסוריו באהבה, ולעולם יהא אדם רגיל לומר: כל מה שעושה הקב"ה – לטובה עושה.
"עבדך אבי"

חכמי המדרש מבקרים קשות את התנהגותו של יוסף בפרשת הגביע, והעלילה שהעליל על בנימין, שלא פדיו. כך אמרו בפרקי דרבי אליעזר (פרק לט'): עשר פעמים אמרו בני יעקב אל יוסף "עבדך אבי" או "עבדך אבינו", ושמע יוסף את הדבר ושתק, "ושתיקה – פהודאה דמיא" (=דומה). לפיכך נתקצרו מחייו עשר שנים.
בענין זה מספרים חסידים: בשבת פרשת "ויגש", הסבה חבורת תלמידי חכמים בביתו של רבי יוסף שטיינהרט, רבה של קהילת פיורדה. שאל אחד המסובים את הרב: הכיצד אומרים חז"ל, שיוסף שמע מפי אחיו עשר פעמים את המלים "עבדך אבינו"? הנה, חזרנו שוב ושוב על סיפורי יוסף ואחיו בתורה, ומצאנו שבני יעקב אמרו ליוסף "עבדך אבינו" (או "עבדך אבי") רק חמש פעמים, ולא עשר פעמים! ובעוד הרב חופך בדעתו מה להשיב לשואל, התערבה הרבנית, שהגישה באותה שעה כיבוד לאורחים, ואמרה: הלא נאמר לפני-כן: "והם לא ידעו כי שומע יוסף, כי המליץ (=המתרגם) בנותם (=ביניהם). נמצאנו אפוא למדים, שאמנם שמע יוסף את המלים "עבדך אבינו" עשר פעמים: חמש פעמים מפי האחים, וחמש פעמים נוספות מפי המליץ, שתרגם את דברי האחים באזני יוסף...

שבת שלום לכל בית ישראל! נא לשמור על קדושת הגיליון!

"תָּשֶׁב אָנוּשׁ עַד דָּפָא" אומרים חז"ל: מראש חדש אלול ועד חנוכה, מאירה ברקיע מעין תבנית(=ציור) של יד,

פְּרֵשֶׁת הַשְּׁבוּעַ: וַיִּגַשׁ הַפְּשׁוּטָה לְקַבֵּל אֶת בְּעָלֶי הַתְּשׁוּבָה. **כְּנִיסַת הַשְּׁבֵת: 16:03**

עַרְשׂוֹת ק' ג' טַבַּת תַּשְׁע"ד (6.12.13) **צִיאַת הַשְּׁבֵת: 17:14**

הַפְּטָרָה: "וַיְהִי דְבַר ה'" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"וּלְאָבִיו שָׁלַח כְּזֹאת... (מה' כג')

על הפתוב "וּלְאָבִיו שָׁלַח כְּזֹאת..." , תמהים חכמי ישראל, ושואלים: מה זה ה"כזאת" ששלח יוסף לאביו יעקב? רש"י הקדוש מפרש ענין זה, ואומר: "כזאת" – כחשבון הזה. והתמיהה גוברת עוד יותר. שכן, מה רצה רש"י ללמדנו כאן, באומרו "כחשבון הזה"? לאיזה חשבון הכונה?

אומר על-כך הרה"ק ר' שמואל ישראל מרוז'ין, על-פי מה שגלה לנו האר"י הקדוש (שער הכונות תפילת שחרית): אחד משמותיו של הקב"ה, המסוגל לפרנסה הוא השם הקדוש "חתך", ומקורו מסופי התיבות של הפסוק (תהלים קמה, טו): "פֹּתַח אֶת יַדְךָ" – אותיות "חתך", ועל-ידי זה: "ומשביע לכל חי רצון". והיות ובאותו הזמן היה רעב בכל ארץ מצרים, שלח יוסף הצדיק ליעקב אבינו, שיתפלל על הפרנסה בשם "חתך".

וזהו שפתוב: "וּלְאָבִיו שָׁלַח כְּזֹאת..." – "כזאת" בגימטריה "חתך" – שם הפרנסה. יוסף הצדיק שולח מסר לאביו יעקב, שיתפלל לה' בשם הפרנסה, כדי שישפיע מזון ושפע לעולם. וזהו שפרש רש"י במתק לשונו: "כזאת" – כחשבון הזה, והכונה כחשבון הגימטריה של תיבת "חתך".

ויש להרחיב בביאור ענין השם "חתך", על-פי מה שאמר האר"י"ל, כי שרש שם הפרנסה "חתך" (=428) הוא מפעמים "רוח" (=214). ומבואר בספר הקדוש "בני שלשים", שהצדיקים נוהגים לברך איש את רעהו בברכת "פרנסה ברוח", כיון שהמלה "ברוח" מורכבת מהאותיות "ב' רוח", דהינו ב' (=2) פעמים רוח, שהוא כאמור בגימטריה "חתך" – השם שממנו נמשכת ומושפעת הפרנסה.

מוסיף ואומר על-כך בעל ה"אמרי נעים" (פרשת פינחס), שמה שהתפלל משה רבנו עליו השלום (במדבר כז, טו): "יפקד ה' אלהי הרוחות לכל בשר איש על העדה", והזכיר בהמשך הפתוב: "איש אשר רוח בו". הנה, משה רבנו, הזכיר בפירוש את המלה "רוח", וכן רמז פעם נוספת על השם "רוח" – בסופי התיבות "אשר רוח בו". שכן, משה רבנו, עליו השלום, התפלל – על כלל ישראל, שיזכו למנהיג שיוכל להשפיע להם פרנסה מהשם "חתך", שהוא ב' (=2) פעמים "רוח".

ויש להוסיף מה, אמרו חז"ל (פסחים קיח): "קשין מזונותיו של האדם בקריעת ים סוף". ומכאן מבואר, שגם קריעת ים סוף היתה על-ידי השם הקדוש "חתך", שהוא ב' פעמים "רוח". וזאת, כפי שנרמז ענין זה בקריעת ים סוף: "ויולך ה' את הים ברוח...ויבקעו המים". דוקא "ברוח", שהוא ב' פעמים "רוח" – גימטריה "חתך".

בספר "באר שלמה" (דף שי) מובאים בשם בעל "מגדנות אליעזר" דברי אלישע, שבקש מאליהו הנביא (מ"ב ב, ט): "ויהי נא פי שנים ברוחך אלי". וכונת אלישע היתה, שהיות ולאליהו הנביא היתה שליטה על הפרנסה, כפי שמובא בכתובים, שאליהו הנביא עצר את הגשם בישראל שלש שנים (מלכים א, יז): "ויאמר אליהו...חי ה' אלהי ישראל...אם יהיה השנים האלה טל ומטר כי אם לפי דברי".

לכן בקש ממנו אלישע, שיזכה גם הוא לשם הפרנסה, שהוא ב' פעמים "רוח", ועל-פן אמר לו "ויהי נא פי שנים ברוחך אלי" – שאזכה ל"פי שנים" ל – ב' פעמים "רוח", שמספרם "חתך" – שם הפרנסה. ועל-כך השיב לו אליהו הנביא: "הקשית לשאול". שכן, אמרו חז"ל: "קשין מזונותיו של אדם בקריעת ים סוף".

ויש עוד לומר מה שאמר ה"תוספות יום טוב" (ברכות פז' מג): מדוע אנו אומרים בברכת הזימון (בעשרה): "נברך לאלקינו שאכלנו משלו", ובכך מזכירים את השם "אלקים", שהוא פידוע שם מידת הדין? ותרין ה"תוספות יום טוב" ואמר, שהמזון שהקב"ה זן ונותן לנו הוא מצד הדין. שהרי, הוא יתברך ברא אותנו, ולכן, מן הראוי שיוזן ויפרנס אותנו. לפיכך אנו מזכירים את השם "אלקים" (שהוא שם מידת הדין) – כדי להורות שמצד הדין הוא יתברך צריך לזון אותנו.

ואולם, מקשים על-כך חכמי ישראל, ושואלים: הרי בברכת המזון אנו אומרים: "האל הזן אותנו ואת העולם כלו

בטובו, בחן, בחסד, ברוח וברחמים". אם כך, יוצא אפוא שהקב"ה זן אותנו במידת החסד והרחמים, ולא מצד **הדין** משיב על-כף הרה"ק פינחס פרידמן, ואומר: אכן, אמת שהמזון שהקב"ה מכלכל אותנו הוא מצד **הדין**, כְּאִדּוֹן הַמְּפָרֵנס אֶת עֲבָדָיו. אולם, כל זאת רק כדי חיותנו, ולא יותר. ומה שהוא יתברך מוסיף וממציא לנו מזון יותר מכפי חיותנו הוא מצד **החסד והרחמים**. ולכן נמצא, כי המשכת המזון הוא מצד שיתוף מידת **החסד** עם מידת **הדין**. והנה, ידוע ששתי הידים של מעלה הם פינוי למידת **החסד** ולמידת **הדין** (יד **זמין** של הקב"ה רומזת על הנהגת **החסד**, ואילו יד **שמאל** רומזת על הנהגת **הדין**). ולכן מדויק מאד לשון הכתוב בתהילים: "פּוֹתַח אֶת יָדָךְ" – הקב"ה פותח כביכול שתי ידיו, שהן מידת **החסד** ומידת **הדין**, ועל-ידי שם הפרנסה – "חתך" – "ומשביע לכל חי רצון". (על פי "אורה של תורה" להרה"ק פינחס פרידמן) "כי איך אעלה אל אבי והנער איננו אתי" (מד' לד')

כשהיה מגיע הצדיק רבי מאיר'ל מפרימישילן לדברי הסיום של יהודה ליוסף, היה נאנח עמוקות, ואומר: כך צריך כל יהודי ויהודי, אב לילדים, ליסר את עצמו(=לתבוע מעצמו) כל הזמן – "כי איך אעלה אל אבי" – איך אבוא לפני **אבינו שבשמים**, לאחר מאה ועשרים שנות חיים בעולם הזה, "והנער איננו אתי" – אם, חלילה, בני אינם אתי(=אינם הולכים בדרך התורה והמצוות)...
"ויסע ישראל וכל אשר לו ויבא בארה שבע"

בשנת תרצ"ט הפליגו באניה לכיוון ארץ ישראל רבי יעקב יוסף הרמן וצוק"ל זיע"א, רעייתו וילדיו הקטנים. על-פי התכנון, אמורה היתה האניה לעגון בנמל חיפה ביום רביעי בשבוע, ואף נעשו סידורים, שבני המשפחה ישהו מספר ימים בביתם של הרב אלפא ורעייתו בחיפה. אולם, בהיותם בלב ים, קבל רב החובל הוראה להפליג בנתיב עוקף, מחשש שמא מוקשו מימי הים התיכון מפאת המלחמה העומדת בפתח. ולכן, במקום להגיע בזמן המתוכנן, עגנה האניה בנמל חיפה ביום ששי, כשעה לפני השקיעה. שעות אחדות קודם לכן, פרצה מלחמת העולם השנייה, וסדרנים התחילו להאיץ בנוסעים לעזוב מיד את האניה. כל המטענים פורקו בחפזון על הרציף, והנוסעים היו אחראים לפנותם במהירות האפשרית. מהומה שלטה בכל!

הרב הרמן ורעייתו היו מודאגים. כיצד יוכלו להספיק ולטפל במטען שלהם, כשעליהם לעזוב מיד כדי להגיע לביתו של הרב אלפא, בטרם תפנס השבת? הרב הרמן תפס במזודה שהכילה את ספר התורה והתפילין שלו, ורעייתו לקחה בידה תיק קטן, וביחד פלסו דרכם ברציף ובקשו לשוחח עם הקצין האחראי. מיד כשראה את הקצין האנגלי, התחנן אליו הרב הרמן, כשדמעות שוטפות את לחייו, ואמר: "מעולם לא חללתי שבת! להגיע לארץ הקודש ולחלל כאן שבת? לא בא בחשבון!" הקצין השיב בקצרה: "רבי! פרצה מלחמה! עליך לקחת זאת בחשבון!" אולם, הרב הרמן בקש פי הקצין יחתום על דרכונו, וירשה להם ללכת, תוך שהוא אומר, פי במוצאי השבת יגיעו לקחת את מטענם. "זה בלתי אפשרי!" – אמר הקצין – "אנו מפנים את האניה ומשאירים את החבילות על הרציף!" "אם כך, לא אכפת לנו מחפצינו. רק חתם על דרכונינו, כדי שנוכל לעזוב" – אמר הרב הרמן. "כמה מזודות יש לך?" שאל הקצין, כשהוא תמה על החלטתו של הרב. "סך הכל עשרים וששה ארגזים ומזודות". "ברגע שאתה עוזב את המטען שלך, לא יהיה מי שישגיח עליו. עד מחר בערב בודאי הערבים ישדדו את הכל" – אמר הקצין. "אין כל ברירה" – השיבו הרב, ומהר להתחיימו על הדרכון. מיד פנו בני משפחת הרמן לחפש מונית, שתקח אותם לביתו של הרב אלפא. לשמחתם הרבה הגיעו לביתם בדיוק בזמן להדליק את נרות השבת. במשך כל השבת היה מצב רוחו של הרב הרמן מרומם, ושוב ושוב חזר ואמר לאשתו: "הבוס" (=הקב"ה) עושה כל דבר למעני. ומה אוכל אני לעשות למעננו? הנה, סוף כל סוף נפלה לידי הזכות לקים מצות 'ובכל מאודך', ולקדש את שמו". במוצאי השבת, בתום 72 דקות לאחר השקיעה, תפילת ערבית והבדלה, פנו הרב אלפא והרב הרמן לנמל. כשקרכו לנמל, פגשו בקצין אנגלי ששאל לשמם: "יעקב הרמן" – השיב. "הגיע הזמן שתגיע! הובטח לי שתגיע בשקיעה. הייתי אחראי על מטעניך למעלה מעשרים וארבע שעות. מפקדי הקצין התרה בי, שלא יחסר דבר מחפציך! אנא בדק שהכל בסדר..."

שבת שלום לכל בית ישראל! נא לשמור על קדושת הגיליון!

"תִּשָּׁב אֲנוֹשׁ עַד דָּפְא" אומרים חז"ל: מראש חדש אלול ועד חנוכה, מאירה ברקיע מעין תבנית (=ציור) של יד,

פְּרֵשֶׁת הַשְּׁבוּעַ: וַיִּגַּשׁ הַפְּשׁוּטָה לְקַבֵּל אֶת בְּעָלֶי הַתְּשׁוּבָה. **כְּנִיסַת הַשַּׁבָּת: 16:03**

עַרְשׂוֹת ג' טַבַּת תְּשַׁע"ד (6.12.13) **צִיאַת הַשַּׁבָּת: 17:14**

הַפְּטָרָה: "וַיְהִי דְבַר ה'" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"וּלְאָבִיו שָׁלַח כְּזֹאת... " (מה' כג')

יְדוּעַ מְדַבְּרֵי רַבְּנֵי הָאָרִיזוֹ"ל, שֵׁישְׁנָם ג' שְׁמוֹת הַפְּרָנְסָה, (וְרֹאשׁוֹ וְנִכּוֹן לְהַתְּפֹן בְּשְׁמוֹת אֵלֹו כַּאֲשֶׁר מִבְּקָשִׁים עַל הַפְּרָנְסָה), וְאֵלֹו הֵם: 1. פֶּא"י – שְׁמִקּוּרוֹ מֵרֹאשֵׁי תִיבוֹת: "פּוֹתַח אֶת יָדְךָ".
2. חַת"ך – שְׁמִקּוּרוֹ מִסּוֹפֵי הַתִּיבוֹת שֶׁל אוֹתוֹ פְּסוּק: "פּוֹתַח אֶת יָדְךָ".
3. סֵא"ל – שְׁמִקּוּרוֹ מִשֵּׁם חַת"ך בְּחִלּוֹף אוֹתִיּוֹת (אוֹת א' בְּאוֹת ת', ב' בְּ–ש', וְכֵן הֵלְאָה...).

וְעַל–כֵּן אוֹמֵר הַרְה"ק הַמְּקוּבָּל הָאֱלֹקִי ר' צְבִי הִירֵשׁ מִזִּידֵיטְשׁוֹב זי"ע: שְׁנִינּוּ (=לְמַדְנּוּ) בְּמִשְׁנָה (רֹאשׁ הַשָּׁנָה טו'): "בְּפִסָּח נִידוּנִים עַל הַתְּבוּאָה" (הַתְּבוּאָה מְסַמְּלֶת אֶת הַפְּרָנְסָה) וְלִכֵּן נִרְמָזוּ בְּשֵׁם הַחֶג, פְּסָח, ג' שְׁמוֹת הַפְּרָנְסָה: פֶּא"י, סֵא"ל, חַת"ך.

וְהֵנָּה "יַעֲקֹב" בְּגַמְטְרִיָּה הוּא פֶּא"י סֵא"ל (182). וְאִם כֵּן, חָסֵר לוֹ עוֹד שֵׁם אֶחָד שֶׁל הַפְּרָנְסָה – חַת"ך, וְהִיּוֹת וְהִיּוֹת שְׁנַת רַעֲב, לִכֵּן – "וּלְאָבִיו שָׁלַח כְּזֹאת..." – יוֹסֵף שָׁלַח לְאָבִיו "כְּזֹאת", בְּגַמְטְרִיָּה חַת"ך (428), כְּדֵי לְהַשְׁלִים לַיַּעֲקֹב אֲבִיו אֶת כָּל שְׁלֶשֶׁת שְׁמוֹת הַפְּרָנְסָה.

וּבְעֵינַי זֶה אוֹמֵר הַרְה"ק ר' בְּרוּךְ מִמְעוּזֵיבִיז, בְּסִפְרוֹ "בוֹצִינָא דְנַהוּרָא", כִּי הַעֲצֻבוֹת מְקַלְקֶלֶת מְאֹד אֶת הַפְּרָנְסָה, וְלַעֲוֹמַת זֹאת – הַשְּׂמִחָה הִיא סְגוּלָה גְּדוּלָה לְפְרָנְסָה, וְהַדְּבָר נִרְמָז בְּפְסוּק (דְּבָרִים טו', טו'): "וְהִיּוֹת אִךְ שְׂמִחָה" – סוֹפֵי תִיבוֹת חַת"ך, שֵׁם הַפְּרָנְסָה.

וְהֵנָּה יְדוּעַ, שְׁכָּל זְמַן שִׁיּוֹסֵף הָיָה בְּמִצְרַיִם, יַעֲקֹב אֲבִינוּ הָיָה בְּצִעַר גְּדוֹל, כְּמוֹ שְׁכָּתוּב (בְּרֵאשִׁית לו', לז'–לה'): "וַיִּתְאַבֵּל עַל בְּנֵי יָמִים רַבִּים... וַיִּמָּאֵן לְהַתְּנַחֵם". לִכֵּן לֹא שָׂרְתָה עָלָיו רוּחַ הַקֹּדֶשׁ, כִּי אֵין הַשְּׂכִינָה שׁוֹרָה, אֲלֹא מִתּוֹךְ שְׂמִחָה שֶׁל מִצְוָה. וְאִם כֵּן, לֹא יִכּוֹל הָיָה יַעֲקֹב אֲבִינוּ לְהַמְשִׁיךְ אֶת הַשֵּׁם חַת"ך, שִׁיּוֹצֵא מִסּוֹפֵי הַתִּיבוֹת: "וְהִיּוֹת אִךְ שְׂמִחָה". אוֹלָם כַּאֲשֶׁר נִתְּגַלָּה יוֹסֵף אֶל אָחִיו, וְשָׁלַח אֶל יַעֲקֹב אֶת הַעֲגָלוֹת, וְהִזְכִּיר בְּכַף לְאָבִיו שֶׁלְמָדוֹ בִּיחַד פְּרִשֶׁת "עֲגָלָה עֲרוּפָה", כְּדֵי שִׁיְדַע אֲבִיו, שֶׁעָמַד הוּא (=יוֹסֵף) בְּקְדוּשָׁתוֹ בְּמִצְרַיִם. וְאִז, "וַתְּחִי רוּחַ יַעֲקֹב אֲבִיהֶם" – שְׁנַתְמָלָא שְׂמִחָה, וְשָׂרְתָה עָלָיו הַשְּׂכִינָה, וְהִיּוֹת יִכּוֹל לְהַמְשִׁיךְ אֶת שֵׁם חַת"ך, מִסּוֹפֵי הַתִּיבוֹת: "וְהִיּוֹת אִךְ שְׂמִחָה".

וְנִסְיָם עֵינַי זֶה בְּעֵצָה הַכְּתוּבָה בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, כִּי אֲמִירַת תְּהִלִּים, שֶׁל נְעִים זְמִירוֹת יִשְׂרָאֵל, הִיא סְגוּלָה לְפְרָנְסָה, וְנִרְמָז הַדְּבָר בְּפְסוּק (תְּהִלִּים טו', יא): "תוֹדִיעֵנִי אֲרַח חַיִּים, שְׁבַע שְׂמִחוֹת אֶת פְּנִיךָ, נְעֻמוֹת בִּימִינְךָ נִצַּח". שְׁכֵן, "נְעֻמוֹת בִּימִינְךָ נִצַּח" הֵם סוֹפֵי תִיבוֹת חַת"ך, שֶׁהוּא שֵׁם הַפְּרָנְסָה. (ע"פ "אוֹרֵה שֶׁל תוֹרָה" לַהַרְה"ק פִּינְחָס פְּרִידְמָן)

"וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל אָחִיו אֲנִי יוֹסֵף... וְלֹא יָכְלוּ אָחִיו לַעֲנוֹת אוֹתוֹ כִּי נִבְהָלוּ מִפְּנֵיו" (מה' ד')

אָמְרוּ חז"ל (ע"פ בְּרֵאשִׁית רַבָּה זג', יא): אוֹי לְנוּ מִיּוֹם הַדִּין, אוֹי לְנוּ מִיּוֹם הַתּוֹכַחָה. וְמָה יוֹסֵף הַצַּדִּיק, שֶׁהוּא בְּשֵׁר וְדָם, וְהִיּוֹת קָטָן שְׁבֹאֲחִים, כְּשֶׁהוֹכִיחַ אֶת אָחִיו, לֹא יָכְלוּ לַעֲמוֹד בְּתוֹכַחְתּוֹ, כְּפִי שְׂמַעֲיָדָה הַתּוֹרָה: "וְלֹא יָכְלוּ אָחִיו לַעֲנוֹת אוֹתוֹ" – הַקַּב"ה, שֶׁהוּא מֶלֶךְ מְלָכֵי הַמְּלָכִים, וְדִין וְעֵל דִּין וְיוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא דִין, וְדָן כָּל אֶחָד וְאֶחָד, עַל אַחַת כְּמָה וְכְמָה שְׂאִין כָּל בְּשֵׁר וְדָם יְכוּלִים לַעֲמוֹד לְפָנָיו.

וְכֵן גַּם בְּמִדְרַשׁ תְּנַחוּמָא נֶאֱמַר: וְמָה יוֹסֵף, כְּשֶׁאָמַר לְאָחִיו "אֲנִי יוֹסֵף" פְּרָחָה נִשְׂמַתָּם, הַקַּב"ה שְׁעוֹמֵד לְדוֹן אוֹתָנוּ – עַל אַחַת כְּמָה וְכְמָה. ה"חֶפֶץ חַיִּים" זצ"ל אוֹמֵר כִּי, כְּשֵׁם שְׂאֲצֵל יוֹסֵף, בְּאֲמִירַתוֹ שְׁתֵּי מְלִים, "אֲנִי יוֹסֵף", נִתְּיָשְׁבוּ לְאָחִיו כָּל הַקּוֹשִׁיּוֹת שֶׁהָיוּ לָהֶם בְּמִצְרַיִם, וְהַכֵּל הוֹבֵן לָהֶם, כֵּן לַעֲתִיד לְבוֹא, כַּאֲשֶׁר יִשְׁמַע הָעוֹלָם אֶת שְׁתֵּי הַמְּלִים "אֲנִי ה'", יִסּוּרוּ כָּל הַקּוֹשִׁיּוֹת וְהַתְּמִיחוֹת עַל הַנְּהַגַת הָעוֹלָם, וְאִז יִתְּבַרְרוּ כָּל הָעֲנִינִים, וְיִרְאוּ כָּל בְּשֵׁר יַחְדָּיו כִּי יָד ה' עָשָׂתָה הַכֵּל לְטוֹבָתָנוּ.

בְּעֵינַי שֵׁם הַפְּרָנְסָה, שׁוֹאֵל הַ”תּוֹסֵפוֹת יוֹם טוֹב” (בְּרֻכּוֹת פ’ מַג): מְדוּעַ אָנוּ אוֹמְרִים בְּבִרְכַּת הַזִּימּוֹן (בְּעֶשְׂרָה): ”נִבְרָךְ לְאַלְקֵינוּ שְׂאֲכַלְנוּ מִשְׁלוֹ”, וּבְכַךְ מְזַכְרִים אֶת הַשֵּׁם ”אַלְקִים”, שֶׁהוּא כִּידוּעַ שֵׁם מִידַת הַדִּין?
וְתֵרֵץ הַ”תּוֹסֵפוֹת יוֹם טוֹב” וְאָמַר, שֶׁהַמְּזוּן שֶׁהַקַּב״ה זָן וְנוֹתֵן לָנוּ הוּא מִצַּד הַדִּין. שֶׁהָרִי, הוּא יִתְבָּרַךְ בְּרָא אוֹתָנוּ, וְלָכֵן, מִן הָרְאוּי שְׂיִזוֹן וּפְרָנָס אוֹתָנוּ. לְפִיכָךְ אָנוּ מְזַכְרִים אֶת הַשֵּׁם ”אַלְקִים” (שֶׁהוּא שֵׁם מִידַת הַדִּין) – כְּדִי לְהוֹרוֹת שֶׁמִּצַּד הַדִּין הוּא יִתְבָּרַךְ צְרִיךְ לָזוֹן אוֹתָנוּ.

וְאוּלָּם, מְקַשִּׁים עַל-כֵּךְ חֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל, וְשׁוֹאֲלִים: הָרִי בְּבִרְכַּת הַמְּזוּן אָנוּ אוֹמְרִים: ”הָאֵל הֵזַן אוֹתָנוּ וְאֵת הָעוֹלָם כָּלוּ בְּטוֹבוֹ, בְּחַן, בְּחֶסֶד, בְּרוּחַ וּבְרַחֲמִים”. אִם כֵּךְ, יוֹצֵא אֶפְסוֹא שֶׁהַקַּב״ה זָן אוֹתָנוּ בְּמִידַת הַחֶסֶד וְהַרְחָמִים, וְלֹא מִצַּד הַדִּין!

מִשִּׁיב עַל-כֵּךְ הִרְהִי”ג פִּינְחָס פְּרִידְמָן, וְאוֹמַר: אַכֵּן, אֵימַת שֶׁהַמְּזוּן שֶׁהַקַּב״ה מְכַלְפֵּל אוֹתָנוּ הוּא מִצַּד הַדִּין, כְּאֲדוֹן הַמְּפָרְנָס אֶת עַבְדּוֹ. אוּלָּם, כָּל זֹאת רַק כְּדִי חַיּוּתָנוּ, וְלֹא יוֹתֵר. וְמָה שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ מוֹסִיף וּמְמַצִּיא לָנוּ מְזוּן יוֹתֵר מִכִּפֵּי חַיּוּתָנוּ הוּא מִצַּד הַחֶסֶד וְהַרְחָמִים. וְלָכֵן נִמְצָא, כִּי הַמְּשַׁכֵּת הַמְּזוּן הוּא מִצַּד שִׁיתוּף מִידַת הַחֶסֶד עִם מִידַת הַדִּין.

וְהִנֵּה, יְדוּעַ שְׁשֵׁתֵי הַיָּדִים שֶׁל מַעֲלָה הֵם כִּינּוּי לְמִידַת הַחֶסֶד וּלְמִידַת הַדִּין (יָד יָמִין שֶׁל הַקַּב״ה רּוֹמֶזֶת עַל הַנְּהַגַּת הַחֶסֶד, וְאֵילּוּ יָד שְׂמָאל רּוֹמֶזֶת עַל הַנְּהַגַּת הַדִּין). וְלָכֵן מְדוּיָק מְאֹד לְשׁוֹן הַפְּתוּב בַּתְּהִילִים: ”פּוֹתַח אֶת יָדוֹ” – הַקַּב״ה פּוֹתַח כְּבִיכּוֹל שְׁתֵּי יָדָיו, שֶׁהֵן מִידַת הַחֶסֶד וּמִידַת הַדִּין, וְעַל-יָדֵי שֵׁם הַפְּרָנְסָה – ”חַתָּךְ” – וְיִמְשְׁבִיעַ לְכָל חַי רְצוֹן.”

”מַעֲט וְרַעִים הָיוּ יָמֵי שְׁנֵי חַיִּי” (מז’ ט’)

בְּשַׁעָה שְׂאָמַר יַעֲקֹב לְפָרְעָה ”מַעֲט וְרַעִים הָיוּ יָמֵי שְׁנֵי חַיִּי”, אָמַר לוֹ הַקַּב״ה: אֲנִי מְלַטְתִּיךָ מֵעֶשׂוּ וּמִלְבָּן וְהַחֲזַרְתִּי לְךָ אֶת דִּינָה וְאֶת יוֹסֵף, וְאֵתָה מִתְרַעֵם עַל חַיִּיךָ שֶׁהֵם מַעֲט וְרַעִים? חַיִּיךָ (לְשׁוֹן שְׁבוּעָה) שֶׁמִּסְפָּר הַתִּיבוֹת (33) שִׁישׁ מִ”וַיֹּאמֶר פְּרָעָה” וְעַד ”בִּימֵי מַגּוּרֵיהֶם”, יַחֲסְרוּ לְךָ מִשְׁנוֹת חַיִּיךָ, שֶׁלֹּא תַחֲיֶה כְּמִסְפָּר שְׁנוֹת יַצְחָק אָבִיךָ, שְׁחֵי מֵאָה וּשְׁמוֹנִים שָׁנִים, אֲלֹא רַק מֵאָה אַרְבַּעִים וְשִׁבְעֵי שָׁנִים (147=33-180) (עַפ״י דַּעַת זְקֵנִים).

רוֹאִים אָנוּ מִכָּאן, עַד כִּמָּה צְרִיךְ כָּל אָדָם לְקַבֵּל אֶת כָּל יִיסוּרָיו בְּעוֹלָם הַזֶּה בְּאַהֲבָה וּבְשִׂמְחָה, שֶׁהָרִי זֶה רְצוֹן הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ. וְאִסוּר לוֹ (=לְאָדָם) בְּשׁוּם פָּנִים וְאוֹפֵן לְהַתְלוֹנֵן עַל יִיסוּרָיו. שֶׁהָרִי יַעֲקֹב אָבִינוּ, בְּחִיר הָאָבוֹת, נִעְנַשׁ בְּעֶנֶשׁ חֲמוּר, שֶׁקְצָרוּ לוֹ מִחַיָּיו שְׁלֹשִׁים וְשָׁלֹשׁ שָׁנִים, שֶׁבָּהֵן יָכוֹל הָיָה לְשַׁבֵּת וּלְלַמּוֹד עוֹד תּוֹרָה. וְאִם בְּאִרְזִים נִפְלָה שְׁלֵהֶבֶת, מָה נֹאמַר אָנוּ, ”אֲזוּבֵי הַקִּיר”? וְלָכֵן צְרִיךְ כָּל אָדָם לְקַבֵּל אֶת יִיסוּרָיו בְּאַהֲבָה, וּלְעוֹלָם יֵהָא אָדָם רְגִיל לֹמַר: כָּל מָה שֶׁעוֹשָׂה הַקַּב״ה – לְטוֹבָה עוֹשָׂה. אַהֲבַת חַיִּים

הַצַּדִּיק רַבִּי לׁוֹי יַצְחָק מִבְּרַדִּיצׁוֹב הַקְּפִיד, בֵּין הַשָּׂאָר, לְקַיִם בְּכָל מְאֹדוֹ מִצְוֹת בְּקוֹר חוֹלִים, וּמִמֶּשׁ לֹא פָּסַח עַל אָדָם אַחַד, בְּקִהִילָתוֹ הַגְּדוּלָה, שֶׁלֹּא בְּקָרוּ בְּשַׁעַת חָלָיו.

פַּעַם נִכְנָס רַבִּי לׁוֹי יַצְחָק לְבִקֵּר חוֹלָה אַחַד, שֶׁנִּטָּה לְמוֹת, וּמִצָּאוּ מִתְפַּתֵּל מִצַּד אֵל צַד בְּדַאָגָה וּבְחֶסֶר מְנוּחָה. ”מִמָּה אֵתָה מוֹדָאָג בְּשַׁעָה זוֹ?” – שָׂאֵל רַבִּי לׁוֹי יַצְחָק אֶת הַחוֹלָה שְׁלִפְנָיו. ”רַבִּי קְדוּשָׁה!” – הִשִּׁיב הָאִישׁ בְּקוֹל רֶפֶה מִחֲמַת חוֹלְשָׁתוֹ – ”הִנְנִי חָשׁ כִּי שְׁעוֹתֵי סְפוּרוֹת, וְלִבִּי מְלֹא חֲרָדָה: עִם מָה אֲנִי בָּא לְעוֹלָם הָאֵמֶת, וּמָה יֵהָא חֲלָקִי וְגוֹרְלִי בְּעוֹלָם הַבָּא!” הַצַּדִּיק מִבְּרַדִּיצׁוֹב קָם מִכִּסְאוֹ, גָּתַן אֵל פְּנֵי הַחוֹלָה הַנִּרְגָּשׁ וְקָרָא: ”אֵין כָּל מְקוֹם לְדַאָגָה מִצַּדְךָ. זֶה עֵתָה גְּמַרְתִּי בְּלִבִּי לִתֵּת לְךָ בְּמִתְנָה אֶת כָּל חֲלָקִי בְּעוֹלָם הַבָּא!” מִיד עָשָׂה הַצַּדִּיק קַבְּלַת קִנְיָן (מְכִירָה כְּדַת וְכַדִּין) שֶׁל מִתְנָתוֹ לַחוֹלָה, וּפְנֵי הָאִישׁ שֶׁעַל הַמִּיטָה נִרְאוּ לְפָתַע מְאוֹשְׁרִים וְשְׁלוּיִם, וְכַעֲבוּר שַׁעָה קָלָה עָצַם אֶת עֵינָיו, וְשִׁבַּק חַיִּים לְכָל חַי. שָׂאֵל אַחֲרָי כֵּן אַחַד מִמְּקוֹרְבֵי הַצַּדִּיק אֶת רַבִּי לׁוֹי יַצְחָק: ”רַבִּינוּ, כְּשֶׁנִּכְנַסְתָּ לְחַדְרוֹ שֶׁל אוֹתוֹ חוֹלָה, רָאִיתָ בּוֹדָאֵי שְׂרָגְעֵיו סְפוּרִים, וְכָל עֵידוּד אֵינוֹ עֹשׂוֹי לְהוֹעִיל לוֹ, אֲלֹא לְשַׁעָה קָלָה בְּלִבְד. אִם כֵּן, מְדוּעַ נִהְגַּת כְּלָפְיוֹ בְּרוּחַ לֵב כְּזֶה, וְהַעֲנַקְתָּ לוֹ אֶת כָּל הָעוֹלָם הַבָּא שְׁלָךְ?” – ”שְׁמַע בְּנִי” – הִשִּׁיב הַצַּדִּיק מִבְּרַדִּיצׁוֹב בְּהַתְרַגְּשׁוֹת – ”נוּחַ לִי לְמִסוּר אֶת כָּל הָעוֹלָם הַבָּא שְׁלִי, כְּדִי לְחַסּוֹף אֶפִּילוֹ רִגַע אַחַד שֶׁל צַעַר וּדְאָגָה מִיְהוּדֵי חוֹלָה!...”

שְׁבַת שְׁלוֹם לְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל! נָא לְשִׁמּוֹר עַל קְדוּשַׁת הַגִּילְיוֹן!